

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: JANA ČERNÁ
Studijní obor: PSYCHOLOGIE
recenzent bakalářské práce: Mgr. Alena Nohavová, Ph.D.
Katedra: KPE
Název bakalářské práce: Strategie učení současných vysokoškolských studentů

Cíl práce a jeho naplnění:

Cílem posuzované práce bylo „nahlédnout do repertoáru učebních strategií u současných vysokoškolských studentů, následně provést stejné šetření u bývalých vysokoškolských studentů a dosažené výsledky mezi sebou porovnat“ (s. 27). Pro dosažení tohoto cíle autorka zvolila kvalitativní výzkumný design.

Výzkumu se účastnilo 5 současných vysokoškolských studentů a 2 bývalí studenti, kteří absolvovali VŠ v roce 1982 a 1988. Data od účastníků autorka získala pomocí strukturovaného rozhovoru a dotazníku učebních stylů. U rozhovorů analýzu dat provedla pomocí otevřeného kódování a následně porovnávala výskyt klíčových slov, jejich četnost v jednotlivých rozhovorech a vzájemnou shodu mezi rozhovory v jejich užití (s. 29). Tímto způsobem hledala odpovědi na dvě zvolené výzkumné otázky (s. 28): „Jaké jsou strategie učení u současných vysokoškolských studentů? Jsou rozdíly mezi repertoáry strategií učení u současných a bývalých vysokoškolských studentů?“

Autorka práce zvolený cíl splnila. Při interpretaci výsledků shrnula poznatky z rozhovorů se všemi zúčastněnými studenty a uvedla společné rysy či rozdílnosti v přístupech studentů k učení, a to jak u studentů v současnosti studujících, tak u bývalých studentů. Z mého pohledu však příliš brzy opustila hlubší promyšlení kvalitativních souvislostí a místo toho se věnovala kvantitativním údajům: množství výskytu hodnot jednotlivých proměnných. Kvantitativní srovnávání odpovědí současných a bývalých studentů, i když jen v obecné rovině („odpovědi se shodovaly“, „bývalí studenti shodně uváděli“, „obdobné rozdíly se vyskytovaly i v odpovědích bývalých studentů“, „pouze jeden z nich používal...“ a studentka tím myslela jednoho ze dvou bývalých studentů atd.), však v tomto případě není zcela na místě, jestliže se obě skupiny liší počtem a navíc jsou i velmi malé.

Z výzkumu dále není zřetelný vztah mezi strategiemi učení (které studentka zjišťovala pomocí rozhovorů) a učebními styly zjišťovanými dotazníkem. Autorka s těmito dvěma pro ni nejdůležitějšími kategoriemi pracuje odděleně bez propracovanější návaznosti. Domnívám se, že tím z práce nevytěžila její potenciál: hlouběji promyslet a empiricky prozkoumat vztah mezi stylem a strategiemi učení s možností přesněji analyzovat způsoby přístupu studenta k učení.

Určitý sklon autorky pojímat kvalitativní údaje v kvantitativním pojetí je patrný již z jejího přístupu k výzkumným otázkám. Vhodnější formulací druhé výzkumné otázky by bylo „jaké jsou rozdíly...“ než se ptát na to „zda jsou rozdíly...“, protože tato formulace svádí k odpovědi ano-ne, což není cílem kvalitativnímu výzkumu. Kromě toho by zřejmě bylo vhodné doplnit ještě jednu výzkumnou otázku: Jaká je souvislost mezi strategiemi učení, které

studenti sami uplatňují, a učebním stylem zjištěným prostřednictvím dotazníku? Zamýšlení nad touto souvislostí může být součástí obhajoby.

Ve vztahu k empirické části práci mám ještě jednu poznámku. Studentka neuvádí, jakým způsobem byl proveden výběr souboru a prosím o doplnění této informace u obhajoby.

Struktura práce:

Práce je rozdělená na teoretickou a praktickou část. Pohled oponentky na praktickou část práce již byl výše uveden. V teoretické části studentka prokázala schopnost odborně pracovat s literaturou – uvádí relevantní zdroje informací, se kterými zachází v rovině kategorií, klasifikací, teoretických modelů, tj. v rovině konceptuální. Struktura teoretické části práce má své opodstatnění z hlediska tématu. Pouze kapitola o inteligenci mi přijde nadbytečná vzhledem k tomu, že není zřetelná její návaznost na výzkum. A naopak v kapitole o stylech učení postrádám objasnění vztahu teoretických poznatků ke způsobu interpretace údajů, se kterými studentka pracovala ve výzkumu pomocí dotazníku.

Práce s literaturou:

Upozorňuji na formální nesprávnost citace (viz formální stránka práce). Seznam literatury, který studentka nazývá zdroje, není uveden podle doporučeného citačního manuálu APA 6.

Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):

Práce obsahuje jednu přílohu – dotazník učebních stylů.

Přínosy bakalářské práce:

Přínos práce je především ve způsobu uchopení teoretické části práce, kterou studentka zpracovala přehledně. Přestože ve výzkumu zůstala spíše u popisu (ve smyslu shodnosti a četnosti získaných dat), nabízí způsob, jakým je možné tento fenomén zkoumat.

Formální stránka:

Po formální stránce předložená práce splňuje nároky na bakalářskou práci, i když některé citace v textu nejsou provedeny pečlivě. Dále na s. 11 je uvedena neúplná citace (Votava). Studentka na s. 20 uvádí citaci knihy od Průchy, Walterové a Mareše s rokem vydání 1998, zatímco v seznamu literatury je uveden rok 2001. Na s. 24 je u Sternberga jiný rok vydání než v seznamu literatury. Kniha od autorů Helus, Hrabal, Kulič a Mareš z roku 1979 ze seznamu literatury není citovaná v textu.

Jazyková stránka:

Překlepy se vyskytují výjimečně, například „tyto zkušeností dokážou“ (s. 26), „koceptualizací“ (s. 40).

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Podpis recenzenta bakalářské práce.....

Datum: 24. 5. 2013